

Ukrajinské národní hnutí

Cyrlometodějské bratrstvo

Nová koncepce ruské národnosti

- Dříve správného Rusa definovala věrná služba impériu a bezvýhradná loajalita carovi. Na národní příslušnosti a náboženském vyznání nezáleželo.
- Nová koncepce ministra osvěty Sergeje Uvarova: třemi pilíři ruské státnosti jsou samoděržaví, pravoslaví, národnost. Počátek výraznější rusifikace neruských národností.
- Z této politiky úspěšně těžili představitelé maloruského patriotismu, který začal být podporován jako protiváha polskému vlivu na Ukrajině.

Cyrlometodějské bratrstvo

- Leden 1846 až duben 1847
- mezník v ukrajinském obrození
- Ideologie bratrstva byla syntézou tří proudů – ukrajinského autonomistického, polského demokratického a ruského děkabristického.
- Cílem bylo přetvořit tehdejší společnost podle křesťanských zásad, na základě principů rovnosti, bratrství, svobody. Změn ve společnosti chtěli dosáhnout cestou reforem, na prvním místě likvidací nevolnického systému. Vliv na jejich činnost měl evropský romantismus, ideje panslavismu a národní obrození dalších slovanských národů, hlavně polského.

Cyrlometodějské bratrstvo

- Základní programový dokument: *Knyha buttja ukrajinskoho narodu* (autorem patrně Kostomarov)
- na jaře roku 1847 bylo bratrstvo na základě udání odhaleno a někteří jeho členové byli uvězněni.
- Ačkoli činnost bratrstva byla velmi krátká a měla skromná měřítka, značně přispěla k formování nové ukrajinské identity a k posunu od etnografického ukrajinofilství k nové nacionální ideologii.

Literatura

- HRYCAK, Jaroslav. *Narys istorii Ukraïny: formuvannja modernoi ukraïns'koi nacii XIX - XX stolittja*. Kyïv: Vydavn. Heneza, 2000. ISBN 9665041509 9789665041504.
- ZABUŽKO, Oksana 1960-. *Ševčenkiv mif Ukraïny sproba filosofskoho analizu*. Kyjiv: Abrys, 1997. 142 s. ISBN 9665310399.
- SMOLIJ, Valerij Andrijovyč. *Mykola Kostomarov: vïchy žyttja i tvorčosti: encyklopedyčnyj dovidnyk*. Kyjiv: Vyšča škola, 2005. ISBN 966-642-295-6.
- MILLER, A. I. *The Ukrainian question: the Russian Empire and nationalism in the nineteenth century*. Budapest; New York: Central European University Press, 2003. ISBN 9639241601 9789639241602.
- PELECH, Orest. The Cyril and Methodius Brotherhood Revisited. *Journal of Ukrainian Studies*. 2004, roč. 29, č. 1/2, s. 335–XIV. ISSN 02281635.
- HILLIS, Faith. *Children of Rus': Right-Bank Ukraine and the Invention of a Russian Nation*. B.m.: Cornell University Press, 2013. ISBN 9780801469251.